

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 29 kwietnia 2025 r.

Poz. 2102

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR P.II. 4131.2.132.2025 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 25 kwietnia 2025 r.

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 późn. zm.).

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

-§ 3 uchwały Nr XVI/96/2025 Rady Miejskiej w Oleszycach z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Oleszycach podjęła w dniu 28 marca 2025r. uchwałę Nr XVI/96/2025 w sprawie zmiany uchwały w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania.

Przeprowadzone przez organ nadzoru czynności nadzorcze pod względem legalności przedmiotowej uchwały wykazały, że rozwiązania przyjęte w § 3 podjęte zostały z istotnym naruszeniem prawa.

Stosownie do postanowień § 3 przedmiotowej uchwały, „Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2025 r. i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego”. Przyjęta w uchwale kwestionowana regulacja nie jest do pogodzenia z zasadami demokratycznego państwa prawa. Stosownie do zapisu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 poz. 1461), ogłoszenie aktu normatywnego w dzienniku urzędowym jest obowiązkowe, a - zgodnie z art. 3 ustawy - akty normatywne ogłasza się niezwłocznie. Akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy (art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych). Jedynie w uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym (art. 4 ust. 2 ustawy). Przy obliczaniu terminu wejścia w życie aktu normatywnego określonego w dniach nie uwzględnia się dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przypadków, gdy akt normatywny wchodzi w życie z dniem ogłoszenia (art. 6 ust. 1 ustawy). W wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się między innymi akty prawa miejscowego stanowione przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy, w tym statuty województwa, powiatu i gminy (art. 13 pkt 2 ustawy).

Nakaz zachowania odpowiedniej *vacatio legis*, zgodnie z ustalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego stanowi jedną z norm składających się na treść zasady demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji RP) i wynika wprost z zasady zaufania do państwa (art. 2 i art. 7 Konstytucji RP). Nowe regulacje prawne powinny być wprowadzane w życie z zachowaniem odpowiedniej *vacatio legis*.

Regulacja ustawy przewiduje dwa wyjątki, kiedy można wyznaczyć krótszy niż 14 dniowy okres *vacatio legis*. Pierwszy, sformułowany jest w art. 4 ust. 2, drugi w art. 5 ustawy. Przewidziane w art. 4 ust. 2 ustawy odstępstwa od zasady 14-dniowego terminu *vacatio legis* ograniczone zostały - po pierwsze - do uzasadnionych przypadków wejścia w życie w terminie krótszym niż 14 dni, a - po wtóre - do ważnego interesu państwa wymagającego natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego oraz braku sprzeczności takiego rozwiązania z zasadami demokratycznego państwa prawnego.

Posłużenie się odpowiednią *vacatio legis* ma znaczenie ochronne dla adresatów norm prawnych. Gwarantować ma przewidywalność działalności prawodawczej, a tym samym zapewniać bezpieczeństwo prawne jednostki, stanowiące jeden z podstawowych elementów demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji RP). Podstawową funkcją *vacatio legis* jest umożliwienie adresatom norm prawnych zapoznanie się z nowymi regulacjami oraz dostosowanie się do zmieniającego stanu prawnego.

Dodatkowo podkreśla się, że wsteczna moc prawa może dotyczyć, co do zasady, ewentualnie tylko przyznania praw. Z całą stanowczością natomiast należy wykluczyć możliwość zastosowania tej normy do nakładania obowiązków (zob. wyroki NSA z dnia 19 listopada 2010 r. sygn. akt II FSK 1272/09, z dnia 5 lutego 2015 r. sygn. akt II FSK 3195/12).

Przyjęty przez Radę Miejską w dniu 28 marca 2025 r. zapis § 3 uchwały został zredagowany w sposób uniemożliwiający zachowanie terminu określonego w art. 4 ust. 1 cyt. ustawy. Brak jest podstaw prawnych do nadania temu aktowi normatywnemu krótszego *vacatio legis*, a w konsekwencji wstecznej mocy obowiązującej od dnia 1 kwietnia 2025 r., chociażby z tego względu, że uchwała wprowadza wyższy koszt godziny usług opiekuńczych w porównaniu do regulacji zawartych w uchwale nr LXXII/465/2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. Argumentów dla skrócenia tego minimalnego ustawowego okresu nie dostarczył również sam organ nie przedkładając uzasadnienia do uchwały.

Zważywszy, że regulacja zawarta w § 3 uchwały pozostaje w wyraźnej sprzeczności z art. 4 ust. 1 ww. ustawy, kwestionowana uchwała w tym zakresie obciążona jest wyżej opisaną wadą.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie, ul. Kraszewskiego 4A, w terminie 30 dni od jego otrzymania.

z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Renata Piśła

Zastępca Dyrektora Wydziału Prawnego i Nadzoru